

«ДИПЛОМАТИЧНІ КОНФЛІКТИ В СУЧАСНІЙ МІЖНАРОДНІЙ ПОЛІТИЦІ: АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ В ОВАЛЬНОМУ КАБІНЕТІ»

Вінницький національний технічний університет;

Анотація.

У роботі досліджується феномен дипломатичних конфліктів у сучасній міжнародній політиці в умовах трансформації світового порядку та зростання безпекових викликів. Особливу увагу приділено аналізу /дипломатичного загострення, що виникло під час зустрічі Президента України та Президента Сполучених Штатів Америки в Овальному кабінеті Білого дому та визнання певних соціальних норм, правил та цінностей як невід'ємні характеристики категорії влади. Розглянуто причини, характер та наслідки даного конфлікту, а також його вплив на двосторонні відносини та міжнародне політичне середовище. Зроблено висновок про зростання ролі публічної дипломатії та необхідність дотримання інституційних механізмів врегулювання конфліктів у міжнародних відносинах.

Ключові слова: дипломатичний конфлікт, міжнародні відносини, сучасна дипломатія, зовнішня політика, міжнародна безпека, Овальний кабінет, соціальних норм, соціальні цінності.

Abstract.

The paper examines the phenomenon of diplomatic conflicts in contemporary international politics under conditions of transformation of the world order and increasing security challenges. Particular attention is paid to the analysis of diplomatic tensions that arose during the meeting between the President of Ukraine and the President of the United States in the Oval Office of the White House. The causes, nature, and consequences of this conflict are analyzed, as well as its impact on bilateral relations and the international political environment. The study concludes that public diplomacy is gaining increasing importance and that adherence to institutional mechanisms of conflict resolution remains essential in international relations.

Keywords: diplomatic conflict, international relations, contemporary diplomacy, foreign policy, international security, Oval Office.

Вступ

Дипломатія традиційно розглядається як ключовий механізм врегулювання міжнародних відносин, спрямований на досягнення компромісів, запобігання конфліктам та забезпечення стабільності у світовій політиці. Водночас у ХХІ столітті дипломатична взаємодія дедалі частіше виходить за межі закритих переговорів і набуває публічного характеру, стаючи предметом уваги міжнародних медіа та широкої громадськості. Це зумовлює появу нових форм дипломатичних конфліктів, у яких поєднуються політичні, символічні та комунікативні чинники.

Особливу роль у таких конфліктах відіграє лідерська дипломатія, де особисті позиції, стиль поведінки та публічні заяви глав держав можуть суттєво впливати на перебіг переговорів і їхні наслідки. Аналіз подібних ситуацій є важливим для розуміння сучасних міжнародних процесів, оскільки вони відображають не лише міждержавні суперечності, а й трансформацію дипломатичних норм та практик у глобалізованому світі.

Результати дослідження

Сучасна система міжнародних відносин характеризується високим рівнем нестабільності, зумовленої трансформацією світового політичного порядку, загостренням безпекових загроз та зростанням ролі національних інтересів держав. У цих умовах дипломатичні конфлікти стають важливим інструментом взаємодії між суб'єктами міжнародної політики, відображаючи як глибину міждержавних суперечностей, так і особливості політичної комунікації на найвищому рівні.

У науковому дискурсі дипломатичні конфлікти доцільно розглядати як особливу форму владних відносин, що виникають у процесі взаємодії політичних акторів. Як зазначає А. В. Слободянюк, влада за своєю суттю є вольовими суспільними відносинами між суб'єктами, які ґрунтуються на визнанні певних норм, правил та цінностей. Порушення або різне трактування цих норм у політичній комунікації неминуче призводить до загострення суперечностей і може набувати конфліктного характеру [3].

Особливого значення набуває аналіз дипломатичних конфліктів, що виникають у публічному просторі та мають значний міжнародний резонанс. Такі події впливають не лише на двосторонні відносини між державами, а й на формування міжнародної громадської думки, механізми прийняття зовнішньополітичних рішень та систему міжнародної безпеки загалом [1].

Соціальні норми виконують регулятивну функцію у владних відносинах і визначають межі допустимої поведінки політичних лідерів. Саме відповідність дій суб'єкта влади ustalеним нормам забезпечує їх сприйняття як легітимних, тоді як відхилення від них викликає опір та публічну критику. В умовах відкритості сучасного інформаційного простору такі порушення швидко виходять за межі міжособистісної взаємодії та трансформуються у дипломатичний конфлікт із широкими міжнародними наслідками [3].

Важливим чинником виникнення дипломатичних загострень є також ціннісний вимір влади. Політичні цінності — такі як авторитет, престиж, суверенітет і символічне визнання — по-різному інтерпретуються суб'єктами міжнародної політики. Зіткнення різних ціннісних орієнтацій і уявлень про допустимі форми поведінки лідерів може перетворювати владу з інструменту регулювання конфліктів на чинник їх ескалації, особливо у публічному форматі.

У цьому контексті показовою є ситуація, що склалася під час зустрічі Президента України та Президента Сполучених Штатів Америки в Овальному кабінеті Білого дому, яка набула ознак дипломатичного конфлікту. Розглянемо цей дипломатичний конфлікт дещо ближче. Давайте пригадаємо як це було

"А ви сьогодні привдягнулися", - це перше, що сказав президент Дональд Трамп, коли український президент Володимир Зеленський прибув до Білого дому [1].

Від початку повномасштабного російського вторгнення Зеленський у 2022 році не вдягає костюмів, класичних сорочок та краваток. І не лише до Трампа, але й під час усіх зустрічей з іншими світовими лідерами або ж під час виступу в Конгресі США.

Український лідер каже, що свідомий вибір вбрання — це знак солідарності із воїнами, які відбивають російську агресію на фронті.

Рис.1

Але довгий час такий стиль одягу дратує критиків американської допомоги Україні. Цю тему досить довгий час обговорювали у право-налаштованих медійних колах, але глобальну увагу воно привернуло саме під час п'ятничних подій в Овальному кабінеті, під час зустрічі Зеленського з президентом Трампом та віцепрезидентом Венсом.

Коли журналіст звернувся до Зеленського, звинувативши його у неповазі до місця та події через відсутність костюма, це одразу змінило атмосферу зустрічі.

Рис.2

Трамп не почувався настільки впевнено під час свого буремного першого терміну на посаді президента Сполучених Штатів, зазначає Зік Міллер. Наразі, здається, не існує сили, здатної стримати американського лідера від бажання реалізувати гасло своєї передвиборчої програми — «Америка понад усе» (America first), — коли йдеться про зовнішньополітичні пріоритети [2].

Раптовий конфлікт між Трампом і Зеленським став найгострішою публічною перепалкою між світовими лідерами в Овальному кабінеті на пам'яті навіть найдосвідченіших спостерігачів. У п'ятницю зазвичай стримана робота дипломатії перетворилася на взаємні звинувачення та крики.

«Папери та ручки вже лежали на столі. Все було готове до підписання угоди. Однак після суперечки Зеленського з Трампом підписання документа було скасоване. Після палкого обміну словами в Білому домі президент США жорстко виганяє свого візаві. Ні угоди про корисні копалини, ні пресконференції, ні спільної трапези. Все завершилося скандалом, подібного якому світ ще не бачив», — зазначає Bild [4].

Наразі невідомо, чи повернуться сторони до підписання угоди про корисні копалини в майбутньому. Після того, як Трамп вступив у конфлікт зі своїм гостем в Овальному кабінеті, заявивши, що український президент не виявляє вдячності за американську допомогу, він ще раз «проїхався» по Зеленському у своєму дописі в соціальній мережі Truth Social.

У короткому дописі Трамп заявив, що Зеленський не хоче миру, а потім повторив цю тезу перед журналістами, залишаючи Білий дім. До президента росії, який розпочав вторгнення в Україну, у Дональда Трампа немає жодних претензій, підсумував Bild.

Під кінець зустрічі Трамп та віцепрезидент США Джей Ді Венс після публічної суперечки на підвищених тонах назвали Зеленського невдячним і, як повідомляє CBS, попросили негайно залишити Білий дім.

"Таку сцену неможливо було уявити у Білому домі", — сказав один із журналістів, виходячи з Овального кабінету [4].

За цим пішли подальші звинувачення у неповазі і невдячності, які розпалили незвичну суперечку, під час якої президент США та віцепрезидент докоряли своїм європейським союзникам прямо перед телекамерами. Дослідження даного випадку дозволяє проаналізувати причини виникнення дипломатичних загострень, їхні політичні наслідки та роль лідерської дипломатії в сучасних міжнародних відносинах.

Висновок

Ситуація в Овальному кабінеті демонструє складність сучасної дипломатії, в якій конфлікти виступають інструментом політичного сигналу та формою тиску в міжнародних переговорах. Її дослідження підтверджує необхідність дотримання принципів політичної стриманості, інституційного діалогу та норм міжнародного права як передумови ефективного врегулювання міжнародних криз. Проведений аналіз засвідчує, що дипломатичні конфлікти є закономірним елементом сучасної міжнародної політики, зумовленим структурними змінами у світовій системі, загостренням безпекових викликів та зростанням ролі публічної дипломатії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Як світ реагує на скандал в Білому домі, BBC News. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c9q4wxlqxp9o> (дата звернення: 25.12.2025).
2. Як і чому костюмне питання відправило відносини України та США на дно, BBC News. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c0mwrgex81ro> (дата звернення: 26.12.2025).
3. Слободянюк А. В. Соціальні норми та цінності як невід'ємні характеристики категорії влади [Текст] / А. В. Слободянюк // Вісник Київськ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія "Соціологія. Психологія. Педагогіка". - Вип. 9. - Київ, 2000. - С. 5-7. URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/8937> (дата звернення: 27.12.2025).
4. Сергій Гаврилець; «Катастрофа в Овальному кабінеті». Як світова преса відреагувала на зустріч президентів у Білому домі URL: <https://hromadske.ua/polityka/240630-katastrofa-v-ovalnomu-kabineti-ia-k-svitova-pres-a-vidreahuvala-na-zustrich-prezydentiv-u-bilomu-domi> (дата звернення: 26.12.2025).

Комарніцький Олександр Сергійович – студент групи ПЗТ-23б, факультет інформаційних електронних систем, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail : alexandrkom2006@gmail.com

Слободянюк Анатолій Володимирович — доцент кафедри суспільно-політичних наук, .Вінницький національний технічний університет. кандидат соціологічних наук. e-mail: slobodyanyuk@vntu.edu.ua

Oleksandr Serhiyovych Komarnytskyi – student of group PZT-23b, Faculty of Information Electronic Systems, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: alexandrkom2006@gmail.com

Slobodyanyuk Anatolii Volodymyrovych — Associate Professor of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, PhD in Sociology. e-mail: slobodyanyuk@vntu.edu.ua